

HAVO

SENECA

waardenlogboek

Vernieuwde opdrachten bij 4e editie havo

Seneca

MAATSCHAPPIJLEER

HAVO

VERNIEUWDE OPDRACHTEN WAARDENLOGBOEK

Hoofdstuk 4

Verzorgingsstaat

§ 4.1 – Houd jij rekening met wat je koopt?

Als jij in de winkel iets koopt, houd jij dan alleen rekening met de kwaliteit of prijs? Of denk je ook aan de makers van het product of de gevolgen van de productie voor het milieu? Opdracht 5 gaat over goedkope kinderkleding en deze opdracht gaat daar op door.

Hoe ga jij om met de uitbuiting van armen aan de andere kant van de wereld die jouw kleding, telefoon, chocola maken? Wil jij rekening houden met oneerlijke handel en uitbuiting? Doe je dat door fair trade producten te kopen? Welke waarden en belangen spelen een rol in je keuze? Zijn er organisaties van het maatschappelijk middenveld (p.17 lesboek) die je daarbij kunnen helpen of waar jij bij zou kunnen helpen?

§ 4.2 – De Grondwet: een voordeel of een nadeel?

Wat zijn de gevolgen van de artikelen in de Grondwet voor jou? Zijn ze gunstig voor jou of niet?

1) Maak een tabel van 4*6, zoals dit:

Artikel	Voordeel	Nadeel	Conclusie
19			
20			
21			
22			
23			

- 2) Vul in de tabel voor- en nadelen van elk artikel in.
- 3) Trek bij elk artikel een conclusie: vind jij dat dit artikel moet blijven bestaan of niet?

Deze Grondwet komt uit 1983. Sinds die tijd is er wel iets veranderd.

- 4) Bedenk een artikel voor de Grondwet over het welzijnsdilemma dat past bij deze tijd.

§ 4.3 – Wie mag wel een medicijn en wie niet?

Medicijnen zijn duur (zie opdracht 13). Maar hoe duur mogen ze zijn in verhouding tot hoe vaak een ziekte voorkomt? Als samenleving kunnen we niet iedereen redden van een dodelijke ziekte, maar waar ligt de grens? Of ander gezegd: hoeveel mag een mensenleven kosten? Dat is misschien wel een nare vraag om over na te denken, maar dat is wel iets waarin ambtenaren ministers adviseren. Er is weleens eens een grens van 2,6 miljoen euro gesteld voor een maatregel die één mensenleven kan redden van een dodelijk verkeersongeval.

Daarom twee vragen:

- 1) Hoeveel belastinggeld mag het Nederland kosten om een medicijn te maken waar ongeveer de helft van de Nederlanders aan lijdt of gaat lijden in de toekomst?
- 2) Hoeveel belastinggeld mag het Nederland kosten om een medicijn te maken waar ongeveer 1000 Nederlanders aan lijden of gaat lijden in de toekomst?

Ga uit van 17 miljoen Nederlanders, met jaarlijks 300 miljard euro aan belastinggeld en 80 miljard aan zorgkosten.

§ 4.4 – Welke verzorgingsstaat?

Angelsaksisch, Rijlands of Scandinavisch? Welk type verzorgingsstaat spreekt jou aan? En welke niet? Lees in opdracht 20 de typen verzorgingsstaten nog eens door.

Lever het volgende in:

- 1) Welk type verzorgingsstaat spreekt je het meest aan? Licht je antwoord toe.
- 2) Welk type verzorgingsstaat spreekt je het minst aan? Licht je antwoord toe.
- 3) Passen jouw antwoorden bij de politieke partij van jouw voorkeur (waardenlogboek § 3.5)? Licht dit kort toe.

§ 4.5 – Robots aan het bed?

Van machines die pakjes sorteren of auto's die zelf rijden kijken we niet meer zo op. Maar robots die ons opereren of verzorgen in het ziekenhuisbed in plaats van dokters en verplegers... Is dat een goede of zorgelijke ontwikkeling? Lees de tekst op p. 101 van je opdrachtenboek nog eens door.

- 1) Beschrijf een paar positieve gevolgen van robotisering in de toekomst.
- 2) Beschrijf een paar negatieve gevolgen van robotisering in de toekomst.
- 3) Moet de overheid wel of geen grenzen stellen aan robotisering? Zo ja, welke en waarom? Zo nee, waarom niet?
- 4) Op welke manier draagt veel robotisering bij aan het maatschappelijk geluk? Positief of negatief? Licht je antwoord toe.